VEGYIANYAG HÍRLEVÉL

LEVEGŐ MUNKACSOPORT - MTVSZ, 2006. SZEPTEMBER

MÉRGEZŐ AZ INDIAI KÓLA

Indiában már évekkel ezelőtt fény derült arra, hogy a kólagyártók növényvédő szert tartalmazó vizet használtak termékeik előállítása során. A Coca-Cola és a Pepsi idén együtt kampányolnak termékeik biztonságosságát hirdetve.

A KLÍMAVÁLTOZÁS MIATT LASSULHAT A NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK LEBOMLÁSA

Német vizsgálatok szerint egy aszályos nyár során a talaj kiszáradása miatt lényegesen csökken a biológiai aktivitás és így a növényvédő szerek lebomlásának sebessége.

FELMÉRÉS KÉSZÜL A BELTÉRI LÉGSZENNYEZÉSRŐL

Átfogó vizsgálatokat fognak végezni az Európában használt építő- és burkolóanyagoknak az épületek levegőminőségére gyakorolt hatásairól az emberi egészségre gyakorolt hatás felmérése érdekében.

IPEN KÖZGYŰLÉS BUDAPESTEN

A Nehezen Lebomló Szerves Szennyező Vegyületektől Mentesítő Nemzetközi Hálózat (IPEN) szeptember 20-22-én Budapesten tartja éves közgyűlését.

LÉPÉSEK A POP ANYAGOK ELLEN

Az Európai Bizottság tanulmánya kiemelt vizsgálati területté tenné a környezetet szennyező nehezen lebomló (POP) anyagok keletkezésének csökkentési lehetőségeit.

ZÖLD ELEKTRONIKAI CIKKEK?

A Greenpeace rangsorolta a nagy elektronikai cégeket vegyianyag-politikájuk környezeti hatásaik alapján.

MIT GONDOLUNK A VEGYI ANYAGOKRÓL?

A Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége közel 300 fős lakossági felmérést készített a kockázatos vegyi anyagokkal kapcsolatos ismeretekről.

REACH - A BIZTONSÁGOSABB VEGYI ANYAGOKÉRT?

A Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége kiadványt készített a hazai döntéshozók részére a készülő uniós vegyianyag-szabályozás, a REACH várható hatásairól és a szigorúbb változat elfogadásának előnyeiről.

MÉRGEZŐ AZ INDIAI KÓLA

Indiában az éhezés visszaszorításában igen fontos volt a mezőgazdaság 1960-as évektől kezdődő modernizációja, a Zöld Forradalom. A fokozott növényvédő szer felhasználás, azonban nem csak a termésátlagokat növekedését eredményezte, hanem a környezet nagyfokú elszennyeződését is.
Az igen gyenge vízminőség ellenére az olyan üdítőgyártók mint a Coca-Cola és a Pepsi a nem kellően megtisztított helyi vizet használták üdítőik készítéséhez. 2003-as vizsgálatok szerint az üdítők jelentős koncentrációban tartalmaztak növényvédő szert. A tanulmány eredményeként Vizsgálóbizottság is alakult az Indiai Parlamentben, mely az üdítők minőségére vonatkozó előírások készítésére utasította a kormányzatot.
Az évekkel ezelőtti botrány ellenére az ismételt vizsgálatok is határérték (bár ez az évek során az Egészségügyi Minisztérium lassú ügymenete miatt még nem emelkedett jogerőre) feletti növényvédő szer szennyezettséget mutattak. A vizsgálatok szerint a volt olyan minta, melynek növényvédő-szertartalma a határérték 24-szeresét is elérte. Az egyes minták 3-5-féle peszticidet tartalmaztak, melyeknek hosszabb távon rákkeltő, ideg- és immunrendszer-, valamint magzatkárosító hatásai is lehetnek.
A fentiek miatt a Legfelsőbb Bíróság arra kötelezte a cégeket, hogy fedjék fel üdítőik összetételét, sőt egyes tartományokban betiltották azok oktatási és kormányzati épületekben való forgalmazását is.
A fentiek miatt a két multinacionális vállalat közös nyilatkozatot adott ki termékeik biztonságosságáról. Az Egyesült Államok figyelmeztette az indiai hatóságokat, hogy a Coca-Cola és a Pepsi termékei ellen bevezetett korlátozások miatt veszélybe kerülhetnek az amerikai befektetések.

(HVG, AP)

A KLÍMAVÁLTOZÁS MIATT LASSULHAT A NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK LEBOMLÁSA

A német Környezeti és Egészségügyi Kutatóintézet (GSF - Forschungszentrum für Umwelt und Gesundheit) 1997 óta különféle talajokon vizsgálja a talaj szerkezetének, élővilágának és növényvédő szer lebontó képességének változásait az időjárás függvényében. A vizsgálatok szerint az aszályos nyarakon lényegesen csökken a növényvédő szerek lebomlásának sebessége.
A vizsgálatok szerint nem a talaj víztartalma, hanem a víz felvételének nehézsége a meghatározó a talajélet gazdagságának szempontjából. A vizsgált peszticid (isoproturon) lassuló lebomláshoz a mikroorganizmusok mennyiségének csökkenése mellett a fajösszetétel változása is hozzájárult.

(*GSF*)

FELMÉRÉS KÉSZÜL A BELTÉRI LÉGSZENNYEZÉSRŐL

Az Európai Unió 2003-2008-as Egészségvédelmi Programja keretében fogják felmérni az építőanyagok légszennyező hatását. Az épületekben építő és burkoló anyagok borítják a legnagyobb felületet és a legjelentősebb forrásai az illékony szerves légszennyezőknek.

A felmérés célja, hogy meg lehessen becsülni az Európában használt építőanyagokból származó beltéri légszennyezés egészségügyi hatásait. Lehetőség nyílik az épületekben megjelenő egészségkárosító szennyezők forrásainak felderítésére és ezáltal a lakók életminőségének javítására.
A felmérés során kapott adatok jó támpontot fognak adni a döntéshozók, egészségügyi szakemberek és építőanyag gyártók további döntéseihez.
A Levegő Munkacsoport a témában megjelent kiadványa itt érhető el.

(*Európai Bizottság*)

IPEN KÖZGYŰLÉS BUDAPESTEN

A Nehezen Lebomló Szerves Szennyező Vegyületektől Mentesítő Nemzetközi Hálózat (International POPs Elimination Network, IPEN) szeptember 20-22-én Budapesten tartja éves közgyűlését. A rendezvény házigazdája a Levegő Munkacsoport lesz. Az IPEN olyan közhasznú civil szervezetek globális hálózata, amelyek a nehezen lebomló szerves szennyezőanyagok (Persistent organic pollutants, POP) kiszorítása érdekében működnek együtt. Az IPEN küldetése, hogy megakadályozza a POP-vegyületek keletkezését és a környezetbe jutását hatékony nemzetközi szabályozásokkal és a lakosság figyelmének felhívásával. A közgyűlésen várhatóan hatvan tagszervezet képviselői vesznek részt.

(*IPEN*)

LÉPÉSEK A POP ANYAGOK ELLEN

Az Európai Bizottság a szennyezőanyagként keletkező nehezen lebomló szerves szennyezőkről (POP) szóló tanulmánya szerint fokozott figyelmet kellene szentelni ezen anyagok keletkezésének mérséklésére.
A jelentés a dioxinok és furánok (PCDD/F) mellett a poliklórozott bifenileket (PCB), a hexaklórbenzolt (HCB), valamint a poliaromás vegyületeket (PAH) nevesíti és ezek keletkezésének mérséklésére tartalmaz javaslatokat.
A tanulmány a szennyező anyagok csökkentésében kulcsfontosságú területként a lakossági égetést és a közlekedést jelölte meg. Másodsorban említi a mezőgazdasági égetést, az építőipart és a tengeri tevékenységeket. A jelentés szerint az ipari források esetén kisebb jelentősége lenne új lépések és korlátozások bevezetésének, mivel az az elérhető legjobb technológia alkalmazásának előírása miatt jelenleg is kellően szabályozott.
A tanulmány összesen 160 javaslatot tartalmaz a POP szennyezés csökkentése érdekében. Ezeket a lépéseket külön-külön értékelték a hatékonyság, a megvalósíthatóság, a bevezetés költsége és a várható társadalmi hatásai alapján, ami a későbbi rangsorolás szempontjából lényeges.
Az Európai Bizottság jelentése itt olvasható (angol nyelven):

(ENDS Europe DAILY)

ZÖLD ELEKTRONIKAI CIKKEK?

A Greenpeace az elektronikai termékekhez felhasznált mérgező vegyi anyagok és az e-hulladékok kezelésének körülményei alapján rangsorolta a nagy elektronikai cégeket.

Ezek a vállalatok igen fontos szerepet játszanak a környezet elszennyezésében, hiszen mérgező nehézfémeket és mérgező vegyi anyagokat tartalmazó termékeiket egyre nagyobb mennyiségben gyártják.
A 10 pontos skálán a legjobb - már elfogadható - 7 pontos eredményt a Dell és a Nokia érte el. Ezen cégek élenjárnak az olyan kockázatos alkotók kiváltásában, mint a PVC és a nehezen lebomló égésgátló anyagok (polibrómozott bifenilek).
A felmérésben a környezeti szempontból leggyengébb cégek között található 2 alatti pontjával a Motorola és a Lenovo.

(Greenpeace)

MIT GONDOLUNK A VEGYI ANYAGOKRÓL?

A Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége vidéki környezetvédő szervezetek segítségével közel 300 fős lakossági felmérést készített a vegyi anyagokkal kapcsolatos ismeretekről.
A felmérés eredménye szerint a megkérdezettek:
- egy öt pontos skálán lényegesen fontosabbnak tartották az egészségük (4,8 pont) és a környezet állapotát (4,4 pont) saját anyagi helyzetüknél (3,6 pont),
- 96 százaléka egyetértett azzal, hogy a vegyi anyagok veszélyt jelentenek egészségünkre,
- 97 százaléka úgy véli, hogy a vegyi anyagok biztonságát az államnak, illetve a gyártónak kellene szavatolni, és nem tartaná helyesnek a fogyasztóra terhelni a felelősséget,
- átlagosan 25 százalékkal is többet fizetnének az egyes termékekért, ha biztosak lennének abban, hogy az egészségükre nézve nem jelent kockázatot.

A felmérés teljes anyaga innen tölthető le.

(Levegő Munkacsoport, MTVSZ)

REACH - A BIZTONSÁGOSABB VEGYI ANYAGOKÉRT?

2006 őszén dönt az Európai Parlament az EU új vegyianyag-szabályozásáról, a REACH-ről. Nem mindegy, hogy a szabályozás mennyire lesz engedékeny, azaz hány mérgező és környezetet károsító vegyi anyag használatát engedélyezi. A vegyipari lobbi hathatósan érvényesíti érdekeit, ezért a jövőnk védelmében civil oldalról mindet el kell követnünk, hogy a szigorúbb szabályozás mellett döntsenek a politikusok. A Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége REACH - a biztonságosabb vegyi anyagokért? című kiadványában a döntéshozók elé tárja a vegyi anyagok az egészségi- és környezetvédelmi hatásait, a lakosság véleményét és a REACH bevezetésének gazdasági hatásait.
A kiadvány innen tölthető le.

(Levegő Munkacsoport, MTVSZ)

Kérjük, hogy a hírlevéllel kapcsolatos észrevételeit, illetve le- és feliratkozási szándékát a reach@levego.hu e-mail címen jelezze!

A vegyi anyag hírlevelet összeállította: Pál János

Készült a Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetsége vegyi anyag kampánya keretében.

Pál János (LMCS), Dragos Tibor (MTVSZ), Simon Gergely

A régebbi hírlevelek a www.levego.hu/vegyianyag címen érhetőek el.

A témában további hírek és információk találhatóak a Levegő Munkacsoport és a Magyar Természetvédők Szövetségének közös vegyi anyag honlapján: www.vegyireakcio.hu